

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondențele se adresează redacției
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale concurse edite	„FOAIA DIECESANĂ“
„ „ „ „ pe 1 an 5 „	etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150	iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la
„ România și străinătate pe an 14 franci	de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor.	ADMINISTRAȚIA
„ „ „ „ pe 1 an 7 „	de ci în sus 10 coroane	Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș

Psihologia

în însemnătatea ei pentru deșteptarea, cultivarea și înaintarea vieții religioase

I. Cugetare

(Urmare)

Înainte de toate trebuie, ca noi, trecând pragul bisericii, să ne concentrăm puterile spirituale. Întrând în biserică, nu ne este iertat a ne ocupa de alte idei decât de cele ce aparțin serviciului dumnezeesc, nu ne este iertat, a ne da gândurilor curs liber, ci trebuie, spre a împlini o expresiune bisericească, să lăpădăm toată grija cea lumească. În biserică suntem dători a gândi numai la Dumnezeu, la poruncile lui, la referința noastră către Dumnezeu. Ce dintre toate aceste este de gândit, în care șir, aceasta atârnă pe de o parte dela individ, pe de alta dela confesiunea, căreia aparține el. Dară în genere este așa, că cel ce ia parte la o rugăciune publică comună, nu se cuvine să se lase gândurilor proprii, ci ca toți, câți sunt de față, să urmărească aceleași idei. Cum este știut, liturgia ne înfațșază viața și activitatea lui Isus și mântuirea noastră. În timpul înfațșării acestei nu avem voie, a ne da gândurilor noastre despre viața și activitatea lui Isus, ci noi suntem dători a urmări același șir de idei, care îl prescrie liturgia. Noi suntem dători a urma cu înțeles din propozițiune în propozițiune, din acțiune în acțiune.

Spre a ușura aceasta concentrare a puterilor spirituale, a introdus biserică, ca ideile să se reproducă prin iritațiunile simțurilor respective. Spre acest scop se cetește, se cântă, se plinesc fapte simbolice.

S'ar putea face obiecțiunea, cumcă cu privire la mobilitatea cea mare a reprezentațiunilor așa o concentrare a puterilor spirituale este cu

putință numai la rugăciunea privată a omului, iară nu la rugăciunea publică comună.

Obiecțiunea s'ar face cu tot dreptul, dacă din cei adunați la biserică unii s'ar ruga, iară alții s'ar purta cu gândurile lor cine știe pe unde afară de biserică, ceea ce s'ar putea ceti și în fețele lor, apoi iară alții ar vorbi între olaltă și s'ar desfăta, ca și când n'ar mai sta în biserică, ci într'o casă privată. Dacă s'ar purta așa oamenii în biserică în timpul serviciului dumnezeesc, apoi n'ar afla nime zidire în biserică. Fie care suflet evlavios s'ar simți jignit în simțimintere sale cu așa o purtare. Serviciul dumnezeesc s'ar numi așa, dară n'ar fi serviciu dumnezeesc. Diferința cea mare în privința purtării oamenilor la serviciul dumnezeesc o putem vedea chiar la aceeași confesiune a aceluiaș oraș, dacă se află într'insul mai multe biserici. Dară mai ales dă în ochi această diferență în privința purtării oamenilor la serviciul dumnezeesc, dacă comparăm felurite confesiuni între-olaltă. Se înțelege, că nu gândim la diferențele, cari rezultă din diferența dogmatică. Și a face astfel de comparațiuni este cu atât mai ușor, cu cât în ziua de azi ne este cu putință a trece prin toată Europa în decurs de puține luni. Într'asa călătorie putem vedea biserici, cari sunt ținute așa de curate, încât nu se mai poate mai bine, putem vedea adunări religioase, la cari credincioșii se string așa de punctual, ca și când ar veni la școală. După ce a trecut timpul, ce este hotărit, ca să se adune, ușele bisericii se încue și, pentru ca să nu se tulbure serviciul dumnezeesc, nu se mai lasă nime din cei ce vin târziu să întro în biserică. Biserica nici nu o părăsesce nime, până ce nu se gătesc serviciul dumnezeesc.

Iară în alte biserici vom afla, că de ani nu-s măturate, că pereții sunt plini de păingeniș, că preoții fac serviciul dumnezeesc în ornate

rupte, că credincioșii în decursul serviciului dumnezeesc neincetat unii vin iară alții se duc, că cei-ce mai rămân în biserică vorbesc între olaltă și petroc, ca și când n'ar fi în biserică.

Ființa serviciului dumnezeesc public cere, ca purtarea credincioșilor în biserică să contribuie la zidirea reciprocă. Cei-ce sunt de față la așa o adunare, sunt dători să fie un trup și un suflet. Ei sunt dători să urmărească în timpul serviciului dumnezeesc aceleași idei, să urmeze serviciului dumnezeesc cu atențiune și pe înțeles. Așa o rugăciune este o rugăciune comună, așa un serviciu dumnezeesc trebuie să aducă roduri binecuvântate, dacă se vor împlini și celelalte condițiuni, cari constituiesc viața religioasă, căci activitatea intelectuală sau reprezentativă este, precum s'a zis sus numai un element al vieții religioase.

II. Simțire

Elementul al doilea al activității spirituale este simțirea sau activitatea simțitoare.

Fie-care idee (reprezentățiune) este însoțită de o plăcere sau neplăcere, noi aflăm într'însa adecă ori o plăcere ori o neplăcere. Această facultate a sufletului nostru o numim facultatea de a simți. Simțemintele, cari se nasc în noi în urma unei idei, arată, ce văloare are aceasta idee pentru noi, ce preț îi ascriem. Fiind-că în viața de toate zilele se vorbește de limescea sufletului, de cuvântări, de fapte, cari sunt lipsite de orice simțemint, apoi vom ilustra prin o comparațiune, cum este de înțeles afirmățiunea, că fie-care idee este însoțită de un simțemint, vom compară simțemintele cu căldura. Comparațiunea se face adeseori și este foarte nimerită, comparațiunea o aflăm chiar și în sânta Scriptură. „Sciu“, zice Mântuitorul bisericii din Laodicea, „faptele tale, că nici ești rece nici caldă; iară fiind-că ești stêmpêrat, te voi vërșă din gura mea“. Apoc. 3, 15, 16. Căldura, dacă o măsurăm, vorbim de plus sau de minus, de căldură sau de lipsa ei, de frig. Fiindcă chiar acelaș obiect poate să producă în noi cele mai plăcute simțeminte, iară în decursul timpului să ne devină noauă nu numai cu totul indiferente, ci să deștepte în noi și cele mai neplăcute simțeminte, și fiindcă noi după un obiect plăcut ne întindem așa zicând mânele, iară dela cel neplăcut ne întoarcom, apoi putem însemna simțemintele plăcute cu plus, iară cele neplăcute cu minus, apoi putem și la simțeminte să aflăm un punct, la care putem să zicem, un obiect nici nu ne place nici nu ne displace, el este pentru noi indiferent. Însă precum la 0% căldura nu lipsesc cu totul, ci se află în un grad mai mic, tocma așa este și cu simțemintele, când ne par, ca nu le avem nici decum, că nu simțim nici plăcere, nici neplăcere.

În dezvoltarea facultății, de a simți, află loc o propășire grădată ca la dezvoltarea facultății, de a cugeta. Cu asta nu vrea să zică, că din simțemintele sensuale s'ar dezvolta simțemintele cele mai înalte, ci că unele servesc ca o treaptă, spre a se putea rēdica la cele mai înalte.

Simțirele constituiesc treapta cea dintâiu la activitatea reprezentativă; ele sunt și la activitatea simțitoare treapta cea dintâiu. Amēndoaue activitățile acestea sunt coincidente în stadiul cel dintâiu. În periodul cel dintâiu activitatea simțitoare, samēnă mult cu a corpurilor organice. Copilul nu este conșciut. Copilul simțesce foame, sete, căldură, frig, dară el nu este conșciut de starea sa.

Prin împreunarea sau prin desbinarea reprezentățiunilor căștigăm reprezentățiuni noauē. Noi le am numit judecāți, conclusiuni, noțiuni, idei. Simțemintele, de cari sunt însoțite aceste reprezentățiuni ale gradurilor mai înalte, le numim simțeminte în însemnarea rēștrînsă a cuvântului. Încoace se numeră simțimēntul de frică, de pocăință etc.

(Va urma)

Lecțiuni din Religione

4. Pēcatul strāmoșesc

(Continuare)

d) Ce se întēplă la noi cu omenii pēcătoși? Se pedepsesc. Cum? Cu închisōre. Dar pēcătoșii mari? Cu mōrte. Pe cine pun judecātori sē-i omōre?...

Ce pot aștepta însă cei pedepsiți numai cu închisōre? Scāparea din închisōre. Ei așadară mai au o mângāere. Ōre strāmoșilor noștri nu le-a mai rēmas astfel de mângāere? Sē vedem. Ce s'a întēplat cu Adam și Eva?... Dar cu șerpele?... Dacă ne gândim la vorbele lui Dumneșeu, ce le-a dis cătră șerpe, putem afla, că pedēpsa lui cea mai mare se va împlini mai târziu; anume cum? „Sēmēnța muierei“ — Cristos va sdrobi capul șerpelui. Pe cine avem sē înțelegem sub șerpe? Pe diavolul. Ce va face așadară Cristos cu diavolul? Și atunci și Adam cu Eva precum și urmașii lor vor fi scāpați de pēcatul strāmoșesc și ērāși se vor împāca cu Dumneșeu. Ce mângāere le-a rēmas așadară strāmoșilor noștri și urmașilor lor, după cāderea în pēcat? Că va veni un Mântuitoriu, care-i va scāpa... Și cine este acel „Mântuitoriu“?

Sistem: Ōmenilor le-a rēmas ca mângāere în urma pēcatului strāmoșesc, că Dumneșeu le va trimite un Mântuitoriu. Mântuitoriuul promis este Isus Christos. „Spre acēsta s'a arētat Fiul lui Dumneșeu, ca sē desființeze lucrurile diavolului“ (I Ioan, 3, 8).

e) Cum a voit sē scape Adam și Eva dela fața lui Dumneșeu după ce au pēcătuit? S'au ascuns. Dacă sē ascunde cineva, îl mai vedem noi, scim noi unde e?

Nu. Dar Dumnezeu? El scie (cf. ist. „Moșul“). Cum pôte Dumnezeu să vadă și să scie toate. E în tot locul, e pretutindenea de față. Dacă ne gândim deci la istoriara despre „Pecatul strămoșesc“, ce putem noi dice despre Dumnezeu? *Dumnezeu e atosciutoriu, Dumnezeu e pretutindenea de față* (Ps. 139, 7—13.)

f) Cum a pedepsit Dumnezeu pe șerpe, pe Eva, pe Adam? Ce pedepsă le-a dat la tustrei de potrivă? Fost-au meritate pedepsele? Fost-au potrivite cu păcatul fiecăruia? Mai cunoșteți casuri, în cari Dumnezeu a dat pedepsă meritată și potrivită cu păcatul? (Exemple din istoriore cunoscute și din viață.) Cum împarte deci Dumnezeu pedepsele. Totdeauna după dreptate. Cunoșteți casuri, în cari Dumnezeu a răsplătit binefacerile? (Exemple.) Cum împarte Dumnezeu orice răsplată? Totdeauna după dreptate. Cum este deci Dumnezeu? *Dumnezeu este atodrept* (Rom. 2, 6.)

IV. Sistemizarea

1. Veți Catechismul, întreb. 64—70.
2. Ce am învățat despre Dumnezeu?
  - a) *Dumnezeu e atosciutoriu.*
  - b) *Dumnezeu e pretutindeni de față.*
  - c) *Dumnezeu e atodrept.*

V. Aplicarea

1. *Cum să ne purtăm față de ispită?*

Voi nu veți voi să pășiți ca și Adam și Eva; ce nu trebuie deci să faceți? Ce trebuie să faceți dacă vă îndemna cineva să faceți rele (la minciună, furt, înșelăciune, bătae...)? Să fugim de astfel de oameni, să nu ascultăm ispita. Dar dacă vă promite ceva frumos? bun? Nu-i credem. Și indeosebi ce nu-i permis să faceți? Să nu facem aceea la ce ne îndemna. De multe ori nu-i ertat să asculte omul nici de îndemnul spre rău de boidul din lăuntru inimii. Ce poftesce un copil, care trece pe lângă un pom încărcat cu pome cöpte? Cine-l îndemna pe el spre acesta? Boidul din lăuntru. E permis să ia el de acolo, chiar să nu-l vadă nimeni? De ce nu? Dumnezeu vede toate. Cine ascultă de ispitele altora sau de ispitele dinlăuntru inimii, o pătesce ca și Adam și Eva, de aceea totdeauna să vă rugați lui Dumnezeu: „*Și nu ne duce în ispită, ci ne mântuesce de cel rău.*“ (Cererea VI și VII.)

2. *Cum trebuie să se porțe copiii față de poruncile părinților și de ale învățătorului?* De ce e păcat mare neascultarea copiilor? Fac întristare părinților și învățătorului. Și cu ce li sunt ei datori acestora? Cu iubire, cu mulțămire. Părinții și învățătorul voiesc numai binele copiilor, când le dau vr'o poruncă (d. e. nu vă jucați cu focul); de aceea, care e datorința voastră?

3. *Cum să ne purtăm, când părinții și învățătorul ne trage la răspundere pentru ceva?* Să spunem adevărul, să recunoștem greșela să arătăm părerea de rău, căința, să promitem, că nu vom mai greși și să ne ținem promisiunea, să nu aruncăm vina pe alții etc.

4. *Din cartea de cetire.* Ispita, Crescerea împăratului Arcadiu (pag. 8). Elevii recunoscători (pag. 9). Proverbe (pag. 20). Datorințele copiilor către părinții lor (pag. 25). Recunoștința fiilor către părinți; Doi fii mulțămitori. Iubirea și respectul s. Ioan Crisostom către mama sa.

Mama mea (pag. 26, 30). Șarpele și matca Lupta unui șarpe cu o pasere (pag. 172—176).

Din cartea de cetire II. de aceeași pag. 46—50.

5. Cain și Avel

Ținta

Despre copiii oamenilor dinlăi.

I. Analiza

Cum a trăit Adam și Eva după ce au fost scoși din rai?... Ce mâncau ei acum în loc de pomele gustöse din rai? Pome sălbatice, sëmënțe... Unde vor fi locuit ei, ca să fie scutiți de plouă, vânt, sörö? Case nu erau, unelte nu aveau cu cari să și fie făcut o casă sau o colibă. Deci unde vor fi locuit ei? În vr'o peștere (cf. Nascerea lui Isus, pentru anul I.) Ce vor fi gândit ei în astfel de casuri? După ce le va fi părut rău? După rai. Ce vor fi dis?... Ce vor fi dorit ei?... Cum se vor fi simțit ei acum?... De care faptă a lor le va fi părut rău?... Dar toate acestea nu le puteau folosi. De ce trebuiau ei să se îngrijescă? Ca să aibe mai multe sëmënțe. Deci cum vor fi lucrat ei, ca pământul să producă mai multe sëmënțe? Ce face plugariul la noi? Ce trebuia să facă Adam? Să are, să sëmene. Ce se întâmplă în cazul acesta cu sëmënța? Din fiecare sëmënță resare o plantă, care örași produce mai multe sëmënțe. Dar putea öre Adam să are pământul? Nu, căci nu avea *plug*, nici sapă, nu avea boi, cu cari se are. Ce va fi făcut deci, ca totuși să pötă sëmëna? A căutat o pötă ascuțită la un capöt și cu aceea a tot sgarăöt pământul, până a putut sëmëna în el. Ce fel de lucru e acesta? Förte greu, obositoriu. Acesta s'ar fi putut observa de pe fruntea lui Adam; întrucät? Sudörea a eşit pe frunte, și fruntea a negrit de razele sörelui. La ce cuvinte se va fi gândit el în astfel de casuri? La blästömul lui Dumnezeu: „*Întru sudörea feței tale...*“ Înse Adam trebuia să se mai necăjescă și după ce sëmënase și încöltise sëmënța din pământ, căci printre sëmënțe cresceau spini și alte burueni (polomidă), cari împedcau sëmënța în crescerea ei. Ce trebuia deci să facă Adam? Să plivescă burueunile. Ce simția atunci Adam? Dureri în mâni, împunsöturi de spini. De ce vorbe își va fi adus el aminte atunci? De vorbele lui Dumnezeu: „*Blästömat să fie pământul întru lucrurile tale; spini și polomidă va resări fie...*“ Vedem deci, că blestemul lui Dumnezeu s'a împlinit.

Cu ce s'a ocupat așadară Adam și Eva după scötörea din rai? Cu *lucrarea pământului*. Afară de aceea au început a îmbländi animalele, dela cari

puteau avea vreun folos și le creșeau ei. Așa au început a crește oi, capre, vaci? De ce?... Cu ce s'au mai ocupat ei așadară? Cu *creșterea vitelor*.

În durată și necazurile lor, ei își vor fi adus aminte de cineva, care s'a arătat atât de bun față de ei; anume? De Dumnezeu. Și ôre Dumnezeu nu va mai fi purtat nici o grijă de copiii Săi? Dumnezeu nu i-a dat cu totul uitării, ei a purtat grijă de ei și de aci încolo; din când în când le făcea câte o bucurie; anume? Ce a lăsat Dumnezeu să se întemple cu sēmēnța sēmēnată de Adam? I-a dat plōnă, căldură, ca să resară, să crească, să se cocă... Dar cu pomii lui Adam ce va fi făcut Dumnezeu?... Cu vitele lui?... Le-a înmulțit, ca să pōtă trăi. Peste câțva timp însă le-a făcut Dumnezeu o bucurie și mai mare: le-a dăruit un fiu cu numele *Cain*; er' peste vr'o doi ani le-a dăruit un alt fiu cu numele *Avel*. Ce vor fi făcut Adam și Eva, când au vėdut, că Dumnezeu nici acum n'a încetat de a le face bine? I-au mulțămīt. Cum? Au ăis: Dōmne îți mulțămim... Dar numai cu vorba putem mulțămi cuiva? Și cu fapta. Cum își va fi arătat Adam și Eva mulțămīta lor față de Dumnezeu cu fapta?... Când secerau sēmēnăturile lor, căutau rodirile cele mai frumoșe pentru Dumnezeu, și Adam zidia o masă de pētră (*altarin*), pe care pun-a acele roduri și le ardea. Ce voia să arate Adam prin acēsta? Mulțămīta sa față de Dumnezeu. Cum așu?... Credea, că fumul din *ardere* (*jerifă*) se suie la Dumnezeu. Deci, dacā fumul se înălța drept în sus, ce credeau ômenii cei dintâi?... Dacā fumul nu se înălța drept în sus? Credeau, ca jertfa nu e primită de Dumnezeu. Tot așa făcea Adam, când i-se înmulțīa turma de vite: căuta mielul sėu vițelul cel mai frumos și-l jertfa lui Dumnezeu. Cum?...

Resumare: Cum au trăit ômenii cei dintâi după ce au fost scoși din rai? Cum s'a îmbunătățīt sōrtea lor? Cum își arătau ei mulțămīta lor față de Dumnezeu?

(Va urma)

Varietăți

Mulțămītă publică. În favorul fondului de ajutorare „*Ioan Popasu*” au binevoit a dăruī: Dl Ioan Ionescu paroh în Jebel 6 cor., Dl Iuliu Musta paroh în Glimboca 2 cor. Primească marinimoșii donatori și pe calea aceasta cele mai sincere mulțumiri. — Dr. *Iosif Olariu* președinte. — Dr. *George Dragomir* cassariu.

Dare de seamă și mulțămītă publică. (Continuare). Solomon Curescu Nr. 185 cu 20 f. Ilie Șoimu Nr. 154 cu 20 f. Petru Serafim Nr. 136 cu 10 f. Pavel Șoimu Nr. 457 cu 40 f. Moise Guran Nr. 102 cu 10 f. George Crăstescu Nr. 160 cu 40 f. Ianăș Galescu Nr. 388 cu 10 f. Martin Lozici Nr. 399 cu 20 f. Marta Boba Nr. 190 cu 20 f. George Benghia Nr. 158 cu 20 f. Ion Benghia Nr. 158 cu 20 f. Pantelemon Galescu Nr. 16 cu 10 f. Marcu Galescu Nr. 216 cu 10 f. Iosif

Udria Nr. 414 cu 1 C. Martin Raduța Nr. 193 cu 20 f. Ianăș Raduța Nr. 319 cu 1 C. Ilie și Ion Nr. 326 cu 20 f. Toma Șoimu Nr. 288 cu 20 f. Juhász János rotar 60 f. David Galescu Nr. 285 cu 20 f. Hermann Hoch comere. 40 f. Robert Fandane pitar 20 f. Ana Bona comere 5 C. Ioan și Roza Bona comere. 5 C. Borca Guran Nr. 103 cu 5 C. Meia Guran primare com. 5 C. Petru Curescu suplent com. 1 C. Petru Curescu Nr. 435 cu 1 C. Ioan Șoimu opincar 5 C. Nicolae Curescu Nr. 236 cu 1 C. Ioan Nicoreseu Nr. 445 cu 1 C. Iosif Curescu Nr. 236 cu 1 C. Francisc Wakerli comere. 20 f. Simeon Rezvan preot 2 C. Iancu Cărganu învėț 1 C. Petru Pepa Nr. 204 1 C. Marie Rezvan preoteasă 1 C. Nica Iova 20 f. Preste tot în comuna Domașnia am colectat 67 coroane 70 fileri.

Pentru edificānda capelā la „*Piatra Scrisă*” s'a colectat în comuna *Slatina-mică* prin învėțătorul Simeon Șandru dela următorii indivizi și anume: Simeon Șandru 1 C. Maria Șandru 50 f. George Ivanovicu 1 C. Savu Grigorovicu 20 f. Aurel Niagu 60 f. Spiridon Baun 12 f. Ilie Spunei 40 f. Nicolae Vela 20 f. Luca Vela 10 f. Pavel Măcu 20 f. Friedrich Niagu 10 f. Vasile Babeu 20 f. Mihai Amăricea 20 f. Franț Agescu 20 f. Stefan Gravan 20 f. Franț Muțiu mic 20 f. Toma Draghba 10 f. Ion Blajina 20 f. Zabarie Popovicu 40 f. Toma Botoș 20 f. George Radiciu 20 f. Martin Niagu 20 f. Grigore Niagu 20 f. Martin Tobes 20 f. Marcu Blagoe 20 f. Floarea David 20 f. Toma Roma 20 f. Franț Igăzan 20 f. Eckel Martin 20 f. Nicanor Baun 60 f. Sanfii Mesin 60 f. Petru Dunei 1 C. Cleopa Schutte 60 f. George Jenia 20 f. Péter Bolosiu 20 f. Petru Jurja 10 f. Iconia Banescu 20 f. Iosif Heimerl 20 f. Damian Jurja 40 f. Stefan Crista 20 f. Sanfii Baun 40 f. Mihai Ivaniciu 20 f. Eftimie Giurgia 20 f. Ioan Baun 20 f. Toma Stoica 20 f. Ioan Stoica 20 f. George Murariu 20 f. Ioan Baun 20 f. Iacob Suciu 20 f. Pan Giurgea 20 f. Gaitin Hamat 40 f. Mihai Miculescu 6 f. Anuța Crista 20 f. Joham Obshut 20 f. Martin Babeu 60 f. Vasile Zeicu 20 f. Toma Baun 20 f. Vasile Dragomir 2 C. Ianăș Murariu 20 f. Matei Hațegan 20 f. Teodor Crăciunel 20 f. Petru Pașan 40 f. Matei Stepanescu 40 f. Anuica Stepanescu 20 f. Gavrilă Stepanescu 20 f. Mihai Stepanescu 20 f. Iova Gerga 20 f. Dionisie Negru 80 f. Giță Stepanescu 20 f. Mihaiu Crăciunel 40 f. Vichente Borțun 10 f. Au contribuit 71 de persoane cu suma de 22 coroane 18 fileri.

Lista X. pentru edificānda capelā la locul numit „*Piatra Scrisă*” au mai contribuit bētrānul și neînfrintul paroh Ioan Petrovicu din Ciclova-română cu suma de 12 coroane.

Tot pentru edificānda capelā la locul numit „*Piatra Scrisă*” a mai colectat preotul Ilie Popa din Armeniș dela Dl Milosovits Dușan din *Rusberg* 20 coroane.

În comuna *Armeniș* am mai primit ulterior dela: Simziana Iacobiciu Nr. 193 20 f. Ion Brumariu Nr. 124 80 f. Talia Humița Nr. 118 40 f. George și Iconia Dragomir Nr. 186 1 C. Maria Dosia și Ana 40 f. Iconia Dragomir Nr. 17 20 f. Lisaveta Iacobiciu Nr. 736 20

f. Maria Dragomir Nr. 17 20 f. Cumbria Dragomir Nr. 17 20. f. Magdalena Vela Nr. 259 40 f. Ion Dorca Nr. 121 40 f. Floarea Miculescu Nr. 171 20 f. Catalina Vela Nr. 137 20 f. Floarea Vela Nr. 137 20 f. Vasilie Vetreș Nr. 92 20 f. Ion Dragomir Nr. 46 20 f. Daniilă Vela Nr. 178 20 f. Ioan Ivanovicu Nr. 200 20 f. Maria Miculescu Nr. 39 80 f. Elisaveta Dragomir Nr. 83 50 f. Ieonia Vela Nr. 6 1 C. Maria Miculescu Nr. 134 20 f. Alecsandru Godianu Nr. 116 1 C. Ion și Dosia Dragomir Nr. 23 20 f. Oprița Dragomir Nr. 74 20 f. Nicolae Stana și Varvara Miculescu Nr. 11 80 f. Bosioc și Irina 50 f. Petru cel mic Nr. 214 40 f. Andrei Dobre cu familia 1 C. Ion Vela Nr. 202 cu fam. 80 f. Iosif Déneș veterinar, Teregova 1 coroană, Floarea Hurduzeu Nr. 78 20 f. Ion Catalină și Talia Vetreș Nr. 20 40 f. Nicolae Humița Nr. 26 cu familia 60 f. Mihai și Dimitrie Grigorevicu 1 C. Nicolae și Dochia Vela Nr. 6 1 C. Petru Hurduzeu Nr. 78 20 f. Mihai și Elisaveta Iela Nr. 16 1 C. Matei și Teodosia Vela Nr. 34 40 f. Floarea, George și George Vela Nr. 137 30 f. Petru Dragomir Nr. 104 1 C. deci ulterior în comuna Armeniș am primit 20 coroane 30 fileri

În *Mehadia* am primit dela: Zaharie Popovicu 6 C. Simeon Cincheza 4 C. Constantin Dure preot 5 C. Ioan Popovicu 4 C. Iosif Niesner 2 C. Martin Cincheza 2 C. Gligore Popescu 2 C. Dr. Mihai Pop medic 2 C. Nicolae Schütz sen. 2 C. Emilia Przyborski 1 C. Moritz Przyborski 1 C. Nicolau Bocicariu 60 f. Ana de Blidariu 1 C. Maria Frumosu 1 C. Rosa Taniac 2 C. Iulia Popescu 60 f. Maria Spacec 1 C. N. N. 1 C. — Ludwig Friedmann 1 C. Irina Bocicariu 20 f. Maria de Blidariu 1 C. Livia Pop 1 C. Otto Przyborski 1 C. — Diodor Dure 1 C. — În *Mehadia*, deci am primit 43 C. 40 f. care sumă s'a transpus epitropiei protopresbiterale în Caransebeș.

Resumare: În comuna Feneș am colectat 22 C. 54 f. În comuna Domașnia am colectat 67 C. 70 f. În comuna Slatina am colectat 22 C. 18 f. Preste tot am colectat 90 C. 24 f. Am spesat parte cu trenul, parte cu trăsura 2 C. 20 f. deci rămâne curat suma de 88 C. 4 f.

Această sumă de 88 coroane 4 fileri am predato Pr. On. Domn Andreiu Ghidiu protopresbiter gr. or. rom. în Caransebeș. — Ilie Pepa parohul Armenișului.

Esprimăm mulțăminta noastră fierbinte atât marimoșilor donatori, cât și zeloșilor parohi cari s'au ostenit atât de mult pentru colectare iar bunul Dumnezeu să-i răsplătească cu darurile sale cele bogate. În numele epitropiei protopresbiterale din Caransebeș Andreiu Ghidiu protopresbiter Ioan Stoian paroh gr. or. rom.

Mulțămintă publică. În anul espiat întocmai ca în anii premergători, s'au făcut daruri la biserica noastră din partea credincioșilor; fie spre lauda bunilor nostri parohieni zis, că în anul trecut pare că în adins s'au întrecut unii pre alții cu dăniile de bună voie făcute bisericii noastre. Ca să se scie numele acelor dăruitori precum și lucrurile dăruite, fie-mi permis ca

în numele preoțimei parohiale precum și în numele comitetului și epitropiei parohiale să publică următoarea dare de seamă despre darurile făcute s. bisericii din Caransebeș în decursul anului 1903.

1. La locul prim este a se aminti fapta frumoasă și de laudă a vrednicului cetățian și epitrop parohial George Căpețiu, careleu, a lăsat pe spesele sale proprii, să se facă de nou o cruce de marmor alb în strada bisericeii, în locul crucii celei vechi de tot stricată de pe acel loc, cu suma de 220 coroane.

2. Domnul Nicolae Todorovicu director al cassei de păstrare „Sebeșana“ din loc, a dăruit s. bisericii o cruce portativă de argint de china în valoare de 50 coroane și un clopoțel în preț de 1 cor. 60 fil.

3. Credincioși Ilie Staniu și soția Elena n. Gaiora au dăruit pascile, un măsaui și șterguri foarte frumos brodate, lumini, smirnă, tămâie, unt de lemn, apoi au dat vinul pentru s. cuminecătură pe tot postul pasesimilor, toate în preț de 60 de coroane.

4. Dimitrie Stoian și soția sa Ana din loc, au dăruit 2 candelă de argint de china, în preț de 28 coroane.

5. Alecsandru Băescu și soția Iuliana Stoian din loc, au dăruit s. bisericii îmbrăcămîntul de pe iconostasul din despărțămîntul bărbaților, în catifea roșie, foarte frumos lucrat în preț de 30 coroane.

6. Catalina Stamatovici a dăruit 2 sfeșnice mici pentru s. prestol, de argint de china în valoare de 24 coroane.

7. George Răduțiu și soția sa Anastasia au dăruit s. bisericii un măsaui alb de pânză, foarte frumos lucrat pentru s. prestol în preț de 16 coroane.

8. Paraschiva soția lui George Stan, a dăruit icoana Cuvioasei maicei noastre Paraschiva în preț de 6 cor. 80 fil. și a plătit pe sama peregrinarilor cari au mers cu litia din Caransebeș la s. mănăstire a Hodoș-Bodrogului, o trăsura încolo și înapoi cu 36 coroane, apoi a sprijinit pe peregrinii săraci cu bani și alimente.

9. Dimitrie Humița din loc, a dăruit s. bisericii icoana s. martir Dimitrie în preț de 6 cor. 80 fil. și a pus la dispoziția peregrinarilor obosiți, cari au mers cu litia din Caransebeș la s. mănăstire a Hodoș-Bodrogului, trăsura (căleasa) sa de aici până acolo și înapoi.

10. Doamna Elena soția epitropului George Căpețiu, a dăruit s. bisericii icoana răstignirii Mântuitorului Cristos în valoare de 6 cor. 80 fil.

11. Floarea soția lui George Jumanca, a dăruit icoana sfinților Arhangeli Mihail și Gavril în preț de 6 cor. 80 fil.

12. Gavrilă Popa din loc, a dăruit icoana sântului Arhidiacon Stefan în preț de 6 cor. 80 fil.

Toate acestea icoane prasnicare, sunt frumos lucrate de pictorul din loc Bartolomeiu Deliomini.

13. Carolina Brădicean — acum reposată — a dăruit 10 cor. pentru ca să se cumpere la serbătorile s. Pascii pentru biserică, lumini și unt de lemn.

14. Maria Hurduzeu — acum măritată Petria — a dăruit 2 ștergare frumoase de chenariu în preț de 5 coroane.

15. Gița Belteanu a dat vin pentru s. cuminecătură de câte ori a trebuit pe timpul dela s. Pasci, până la finea anului 1903, economisând astfel bisericeii cel puțin 10 coroane.

16. Domnișoara Elena Țunea din loc, a dăruit 2 buchete de flori artificiale în vase de porțelan în valoare de 20 coroane. La aceste buchete și flori artificiale au lucrat cu D-șora Țunea D-șoarele: Ana Ionescu, Lucreția Andreșescu, Victoria Moldovanu, Florica Lințu, Victoria Lințu, Astra Hodoș, Dominica Trică, Malvina Trică, Maria Belcotă, Elisaveta Belcotă, Ana Popoviciu, Sofia Belteanu, Eufrosina Chirali, Elena Oprea și Ecaterina Sêrbu.

17. Lumini mai mari și de preț au dăruit s. bisericeii în decursul anului 1903. Domnii: Constantin Burdia primariu orășănesc, George Rudêu protopretor, Costa Maximovici, Țecu Ognanovici, Nicolae Beltean, George Suci, familia Lihtneckert, Doamna Trică, Maria Pêtrău, Ica Ianculoviciu, Agapia Peia, Marta Jian-Stefanigă, Ana Buru și alții.

Societatea femeilor române pentru regularea și înfrumșetarea cimiteriului își exprimă prin mine și pe această cale mulțumita sa acelor credincioși, cari au contribuit cu dinariul lor la plățirea luminei electrice dela biserica noastră și anume: Doamnei Ana Velovan carea a contribuit cu 2 cor. Nastasia Deregătoriu cu 2 cor. Maria Nedici 4 cor. Doamna Peța 4 cor. Ana Novăcescu 1 cor. Bița Aliontie 1 cor. Mariuța Novăcescu 1 cor. Ioan Jumanca 1 cor. Sofia Stoian 1 cor. Dr. Iuliu Olariu 4 cor. Maria Balan 4 cor. Ioan Ferdeanu 4 cor. Ioan Vaca 1 cor. Ilie Pêtrău 2 cor. George Păuț 2 cor. Ica Ianculoviciu 1 cor. Maria Dobrin 2 cor. Ana Dolomița 1 cor. Talia Stan 1 cor. Maria Jivanovici 1 cor. și 40 de fil. și fi Borlovan cu 50 fileri.

Nu pot trece cu vedere să nu amintesc și următorii cas înbucurătorii și anume: epitropia parohială respective o comisiune aleasă astă-vară din sinul credincioșilor noștri, au întreprins o colectă pentru facerea de nou a steagului celui mare cu 6 ruzi, cunoscut în biserica noastră ca „steagul economilor-plugarilor” și rezultatul colectei întrece până acum suma de 560 cor. Îmi place a crede că nu voiu vătâma ambițiunea parohianilor noștri, dacă îi voiu îndemna ca să se întrecă unii pe alții cu bărbăție în oferirea darurilor de bună voie și în acest an, ca așa să se poată acoperi cheltuelile de preste 1000 cor. ce să recer pentru facerea de nou a steagului numit al „economilor sau plugarilor”. Numele acelor buni credincioși cari au dat pentru facerea de nou a steagului din cestiune, și a celor ce vor da, se va publica cu prilejul sfințirii steagului, care după posibilitate se va efeptui în anul acesta.

Îmi implinesc o plăcută datorință, când vin a exprima în numele preoțimeii parohiale, precum și în numele comitetului și a epitropiei parohiale, sincera mulțu-

mită pentru darurile și daniile făcute s. noastre bisericeii. Dăruitorii, fie lăudați și pomeniți, Dumnezeu le deie viață îndelungată, sprijin și ajutoriu în toată vremea, iar darurile făcute, prea bunul Dumnezeu să le primească ca un miros cu bună mireasmă. *Ioan Stoian* paroh gr. or. rom.

Licitatiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan ddo 23 Septembrie Nr. 2994 E. ex 1903, se escrie licitatiune minuendă pentru adăptarea, respective edificarea unei case parohiale făcută de lemn, din comuna **Vrâniuț**, protopresbiteratul Bisericii Albe, pe ziua de 5/18 Februarie 1904 la 10 oare antemeridiane în sala școlii din loc.

Prețul de eslamare e de 3.200 cor.

Doritorii de a întreprinde acest lucru să se prezenteze la ziua numită, având a depune vadiul de 10% înainte de începerea licitațiunii.

Se observă, că numai bărbați esperti se vor primi la licitatiune și cari vor dovedi, că au mai lucrat undeva fără a fi avut proces.

Planul și specificarea precum și condițiunile de lucrare se pot vedea ori și când la oficiul parohial din Vrâniuț.

Vrâniuț în Octombrie 1903. 1—2 [8]

George Lazăr m. p.
not. com. par.

Ioan Jucu m. p.
preș. com. pra.

Concurse

În urma hotărârii Direcțiunii a societății comerciale pe acții „Prilepceana” ddo 22 Ianuarie 1904 n. se escrie concurs pentru ocuparea postului de conducătoriu în prăvălia societății noastre comerciale din Prilipeț, pe lângă următoarele condițiuni.

1. Salariu lunar 60 coroane.

2. Locuința o chilie, cuină, bucatărie și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și tremete atestatele lor până în 20 Februarie 1904 n. la persoana d-lui președinte al societății.

Prilipeți (poșta Bozovici, comitatul Caraș-Severin), la 25 Ianuarie 1904. n. 2—3 [7]

Eremia Borchescu
președintele societății.

Serbu Chirila
comptabil.

Pentru întregirea postului vacant de preot în comuna **Poganești** să escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană”.

Emolumentele îpreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jugere.

2. Una grădină de un juger.

3. Venitele stolare dela 90 de case.

4. Bir parohial (adău) 93 de coroane.

Doritorii de a ocupa acest post sunt îndatorați a-și trimite recusele lor ajustate conform normelor din vigoare Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral din Făget și tot odată după prealabila încunoscintare a Prea Onoratului Domn protopresbiter a se presenta în vro-o Duminecă sau serbătoare în s. biserică spre a-și arêta desteritatea în cântare și oratorie.

Poganești din ședința Comitetului parohial ținută la 28 Decembrie 1903. 2—3 [6]

Vasiliu Ionescu
președintele com. paroh.

George Drăgoiu
notariu com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Sbeastian Olariu* protopresbiter tractual.

În urma ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecesan ddtō 17 Octombrie a. c. Nr. 3816 B ex 1903 se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare, pentru îndeplinirea parohiei de clasa a II-a din comuna **Coșteiu**, tractul Vêrșetului, devenită vacantă prin moartea parohului Simeon Popovicu.

Emolumentele :

1. Una sesiune parohială.
2. Stola usuată.

Recursele pentru acest post adresate comitetului parohial din loc, sunt a se înainta Prea on. Oficiu protopresbiteral al tractului Vêrșet, în Buziaș.

Comitetul poftesce, ca cei ce reflectează la acest post, să se prezinte în vre-o Duminecă sau serbătoare în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Coșteiu, din ședința comitetului parohial ținută la 21 Noemvre 1903. 3—3 [4]

Nicolae Corcea m. p. **Patrichie Râmneanțu**

președinte.

notar.

În conțelegere cu mine : Ioan Pepa, protopresbiter

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școala confesională gr. ort. română din **Doclin**, protopresbiteratul Bocșa-montană, se escrie concurs cu termen de 30 de zile de recurgere dela prima publicare pe lângă următoarele emolumente :

1. Salariul în bani gata 600 cor.
2. Pentru lemne din care are a se încălzi și sala de învățământ 100 cor.
3. Pentru scripturistica 10 cor.
4. Pentru conferințe 10 cor.
5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.
6. Locuința liberă în edificiul școalei constatătoare din 2 odăi, 1 cuină, 1 cămară.

7. Jumătate din grădina școalei și un juger de dământ estravilan.

Alesul învățătoriu este îndatorat pe lângă purtarea cantoratului în s. biserică a purta și scripturistica în comitetul și sinodul parohial, și a compune socoțile bisericesci și școlare pentru care e remunerat cu 10 cor.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea acestui post comuna bis. nu acordă alesului nici un fel de emolument de cât cele indicate aici.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile instruate conform normelor din vigoare în termenul deschis la Oficiul protopresbiteral gr. ort. a tractului Bocșa-montană.

Dintre recurenți vor fi preferiți aceia, cari sunt vërșati în musica vokală.

Comitetul parohial dorește, că recurenții să se prezinte în vre-o Duminecă ori serbătoare în s. biserică dar nici decum în ziua de alegere.

Doclin în 29 Decembre 1903.

3—3 [5]

Teodor Șandru.

Iosif Ivan.

preș. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine : *Maxim Popovicu*, protopresb.

Aduc la cunoscința P. T. Public, că **dela 15 Februarie a. c.** mi-am mutat **prăvălia mea de croitoriu** în casele d-lui *Maior Pop*, vis-a-vis de otclul „*la Pomul verde*“.

Totodată fac cunoscut P. T. Mușterii, că sunt provezut cu cele mai **fine și solide** materii pentru **haine preoțesci și civile pentru sesonul ce vine.**

Me recomand atențiunei P. T. Public.

Caransebeș, Ianuarie, 1904.

Iosif Eisenzopf

croitoriu.

Primul stabiliment de mobile

în Caransebeș

Piața principală, în casa Domnului Stancovicu.

Am onoarea a anunța cu tot respectul M. Stimatului public, că am deschis în piața de aici

Un stabiliment de mobile și de mărfuri de galanterie în lemn.

Prin legăturile, ce le am cu primele fabrici de cel mai mare renume din țară și din străinătate, sum în poziția a servi M. Stimatului public

Mobile și lucruri bune de tapiserie

făcute din lemn sănătos și deplin uscat în ori-ce formă și stil, începând de la forma cea mai simplă și până la cea mai elegantă cu prețuri moderate, prețuri plătite în bani gata ori în rate fiind capabil a ținea cu ori-cine concurență.

Poftesc M. Onoratul public să binevoiască a visita depositul meu bine sortat.

Andrei Deac.

Nota: Pentru soliditatea mobilelor primesc garanță ori-și-când.

Real și ieftin.

C o n v o c a r e .

Domnii acționari ai casei de păstrare ca societate pe acțiuni „NERA“ se convoacă prin aceasta la

a VI-a adunare generală ordinară,

care să va ține în Bozoviciu la 21 Martie st. n. 1904. p. m. la 3 oare, în localitatea proprie a institutului.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre agendele institutului pe anul al VI-lea de gestiune 190., decideră asupra bilanțului și darea absolutoriului, propunerea direcțiunii și decideră asupra întrebunțării profitului.
2. Aprobarea statutelor fondului de pensii în înțelesul punct. 3 al protocolului adunării generale din 1899, eventual participare la fondul general de pensii al funcționarilor privați în modul arătat de delegațiunea băncilor.
3. Alegerea a unui membru în comitetul de supraveghiere.
4. Eventuale propuneri.
5. Esmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. Domnii acționari, care nu pot participa la adunarea generală, sunt rugați a ne remite plenipotența scrisă cu mâna proprie și vidimată de 2 martori cu cel mult 8 zile înainte de adunarea generală.

Bozoviciu, la 23 Ianuarie 1904.

1—1 [9]

Direcțiunea.

Activa

Bilanțul încheiat cu 31 Decembre 1903

Passiva

	Cor.	fil.	Cor.	fil.		Cor.	fil.	Cor.	fil.
Cassa			8213	15	Capital de acțiuni			90000	—
Cambii de bancă (Escompt)			431936	—	Fondul de rezervă	8688	86		
Efecte			1870	—	Fondul special de rezervă	1300	—		
Realități (casa proprie)			34800	64	Fondul de binefaceri	305	07		
Mobiliar	3242	17			Fondul de pensii	300	—	10593	93
După amortisare de 10%	324	22	2917	95	Depuneri spre fructificare			109025	30
Interese transitoare			5938	40	Cambii reescomptate			249621	—
					Dividende neridicate pro 1901	88	—		
					Dividende neridicate pro 1902	144	—	232	—
					Conturi curente			760	25
					Prodiversi			539	17
					Interese transitoare			8849	80
					Profit curat			16054	69
			485676	14				485676	14

Perderi

Contul de profit și pierderi încheiat cu 31 Decembre 1903

Venite

	Cor.	fil.	Cor.	fil.		Cor.	fil.	Cor.	fil.
Interese de reescompt	12986	16			Interese de escompt	32666	46		
Interese de conturi curente	250	12			Interese de efecte	143	80	32810	26
Interese depunerilor spre fructif.	6004	07			Provisiuni			15771	94
Interese fondului de rezervă	418	05	19658	40	Profit transpus			210	71
Chiria	306	83							
Spese diverse	2384	07							
Salare	7008	—	9698	90					
Contribuțiune (dare)	2421	—							
10% dare după înt. de dep.	600	40							
Competință de timbru	35	30	3056	70					
10% amortisare din mobiliar			324	22					
Profit curat			16054	69					
			48792	91				48792	91

Bozoviciu, la 31 Decembrie 1903.

Iuliu Novac m. p.
director executiv

Aureliu N. Simtion m. p.
comptabil și procurist.

Membrii direcțiunii:

Stachius Popoviciu m. p.

Dimitrie Bogoeviciu m. p.

Ioan Brinzei m. p.

Ilie Ruva m. p.

Daniil Radivoieviciu m. p.

George Străin m. p.

Subscrisul comitet am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Bozoviciu, la 23. Ianuarie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

Nicolae Novacoviciu m. p.
președinte.

Virgil Nedici m. p.

Iosif Ieva m. p.

Vasilie Popoviciu m. p.

Simion Dihela m. p.

Isaia Iovescu m. p.